

KOMÁROM és VIDÉKE

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik: minden vasárnap a kora reg. órákban.

Előfizetési ár:

Helyben:		Vidéken:	
Egész évre . . . 6 korona	Egész évre . . . 8 K	Fél évre . . . 4 *	Fél évre . . . 4 *
Fél évre . . . 3 *	Negyed évre . . . 2 *	Negyed évre . . . 2 *	Negyed évre . . . 2 *
Negyed évre . . . 1.50			
Egyes szám ára 12 fillér.			

HIRDETÉSEKET

jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. — Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyilttéri közlemények jutányos díjazás mellett közöltnak.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„Pannonia“ könyvkereskedés

Baross-utca 6. szám.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

IV évfolyam.

1907. május hó 5.

38. szám.

Alkotmánybiztosítékok.

(s) Hetek óta fel-felmerül az a hír, hogy Andrássy lemond, mert Bécs nem engedi az alkotmánybiztosítékokra vonatkozó javaslatokat a ház elé terjeszteni. E hírek mindannyiszor meglettek czáfolva, de a törvényjavaslatok csak nem kerültek a ház asztalára, míg végre kipattant, hogy a király előbb a választójog reformját kívánja. Mit jelent ez?

Ez azt jelenti, hogy Bécs nem akarja az alkotmánybiztosítékokat.

Magyarán mondva pedig azt jelenti, miszerint Bécs nem akar lemondani arról, hogy szükség esetén Magyarországon törvénytelenül, erőszakkal kormányozhasson.

Bécs, mint a népjogok előmozdítója!

Lehet-e ebben csak egy szemernyi őszinteség?

Hol vannak a történelmi tradíciók?

Jöjjetek elő a régi lomtárból, s vonuljatok el a modern hazugságok tarkaszinpadán!

Hogy hívják benneteket?

Önkényuralom! Erőszak! Politikai vak-

ság! Ravaszság! Magyargyűlölet! Ingyenélőség! Nemzetiprálás! Szíjpolozás!

Ime, így néz ki az az előkelő kompánia, melynek megesett a szive a jogokban szűkölködő tömegben, s a népek millióit be akarja vonni az alkotmány sáncaiba.

Az alkotmány sáncaiba?

Hol vannak ezek a sánckok?

Kubinyik, Laszbergék, Rudnayak, Cseresnyések és ezekhez hasonló finom urak utitáskáiban, a tót csendőrök és osztrák katonák szuronyainak hegyén, és a húsosfazéktól elesett éhes sáskahad várakozó reménységében.

Kubinyi megmondta midőn Komáromból elment, hogy eljön az idő, midőn ismét kezeibe fog kerülni az elejtett gyepő. S midőn itt hagyott feledhetlen barátai látogatására visszajött a Nagy kocsis, meg is jövedölte feltámadásának idejét.

Az utitáskák tehát útra készen vannak.

A fogadásukra várakozó gyászmagyarok is készenlétben vannak.

A szuronyokat is megszavazta a nemzet.

Háromszor szavazta meg egy évben!

Ime, ezek az alkotmány sáncaiz! Ezekbe akarják bele vonni a nagy tömeget!

Mi készül itt?

Talán a vízbefulló erőszak bele akar kapaszkodni a utolsó szalmaszálba?

Nem.

Az osztrák erőszak jól tudja hogy még nem érkezett el azon idő, midőn Európa nyugodtan bele hagyhatná fuldadni a vízbe.

Nem a vízbefullóval állunk itt szemben, hanem egy veszedelmes élősdivel.

Az élődsi fagyöngy bekapaszkodik a fa kérgébe, s elszívja a fától az éltető nedvet, miáltal azt fejlődésben hátráltatja. Hogy azonban valamely fán elterjedjen, ahhoz szükséges az is, hogy a fa beteges legyen. Jó erőben lévő, egészséges fákon nehezen tud megállapodni.

A nemzet testén nehéz kórok tünetei mutatkoznak. A munkások nemzetközisége és az éhes darabonthead gyomorkorgása betegnek tünteti a nem-

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

Z Ó R A.

Irta: Szász József.

— A „KOMÁROM és VIDÉKE“ eredeti tárczája. —

Hajnalodik.

Fenn a magasban álmosan pislognak a csillagok, egy részük már nyugóra is tért, messze keleten a hegyormok felett bíborfény ömlik el, hirdelve a nap közeledtét. Néma csend az egész vidéken. Csak néha hallatszik valami titokzatos suttogás, mikor a csipős hajnali szél megrázza a fák lombjait.

Minden pihen még, csak a katonák nem. Az országot szélén utra készen áll már a század. Borjusán, fegyveresen állnak sorban a legények és nyoma se látszik az álmoságnak rajtuk. Jól töltötték az éjszakát; a szabad ég alatt pihentek. Egyik szalmakazal tövében, másik szénaboglya tetején. Fejedelmi pihenőhely mindkettő fáradt katonának. Fejealj a borju, takaró a hold s a csillagok ezüstös fénye. Ragyogó takaró, az igaz, de nincs semmi melegsége, többet ér nála a bakancsos rongyos köpönyege is.

Az őrmester még megvizsgálja fegyvereiket s a tölténytáskákat. Nem keveredett-e valahogy éles töltés a gyakorlatokra szolgáló papiros töltések közé. Rendben talál mindent s megteszi a szokásos jelentést a közeledő tisztnek:

— Főhadnagy urnak alásan jelentem nyolczvanhat ember. A század rendben van.

A főhadnagy sietve ellép a század frontja előtt, egyik legénynek sapkáját, másiknak nyakravalóját megigazítja, aztán kirántja kardját elkiáltja a vezényszót, mire kemény, ütemes lépésben megindul utjára a század. Csak néhány percig haladnak így. A főhadnagy hamarosan hüvelybe rejt kardját, s cigarettára gyújt. Példáját követik a katonák. Hamarosan előkerül pipa, dohányzacskó s vidám füstöléssel könnyitenek a gyalogolás unalmain, fáradtságain.

A főhadnagy egyike volt az ezred legképzettebb s legkedveltebb tisztjeinek. Viola Kálmánnak hívták. Kellemes modoru csinos, barna legény, derék katona, hü czimbora, jó feljebbvaló. Tisztársái megbecsülték, a legénység pedig bálványozásig szerette. Nekem régi jó barátom, a szó komoly értelmében. Még abból az időből, mikor nem voltam katoná. Sokszor találkoztunk akkor is, vigadtunk,

buslakodtunk együtt. Akkor is együtt virasztottunk, mikor Kossuth Lajos kiterítve fektült a Nemzeti Muzeumban ravatalán. Katonának nem volt szabad a szent öreg ravatalához járulni. Szigoru parancs tiltotta. Rangjával játszott, ki vétett a parancs ellen. Tudta ezt jól a főhadnagy is, mégis éjfél tájban lelke szent hevületét követve fölkerelkedett, s úgy ahogy volt, császári és királyi uniformisban odajárult a nagy száműzött ravatalához, fohászni Istenéhez.

A véletlen úgy hozta, hogy katona esztendőmet az ő századánál töltöttem. Ez időtájt különös változást vettem észre rajta. Az előbb beszédes, vig kedélyű tisztre alig lehetett rá ismerni. Hallgatag, magába zárkózott ember vált belőle, senki, semmi nem érdekelt. Olyan benyomást tett rám, mintha valami titkot rejtegetne magában.

Elgondolkodva, szótlanul haladt most is a század élén. A legények vidáman nótáztak, nem törődött velük. Nem is hallotta talán, hogy énekelnek, s tán azt se vette észre, hogy elhalgattak, mikor a hegyre vezető meredek utra értek.

Szótlanul haladt előre.

A gerinczre érve megpillantottuk a szabolcsi hegyeket. Erdős ormaikkal kíváncsian

zet fáját, s az osztrák fanyűg készül belekapaszkodni, hogy rajta jól elhelyezkedve, elszívhasa tőle az éltető nedvet.

De hála Istennek, egészségesek még a fa gyökerei, s a belső évgyűrűk sincsenek megtámadva. Meg fogják ezek gyógyítani a beteg külső részeket és lerögzik a törzsről a gyilkos élősdit.

A munkálkodó városi polgárság, és a falusi pornépben épen megvan még az Ősi Erény és tudata annak, hogy boldogulásunk egyedüli feltétele a nemzeti függetlenség.

Ezen hazafias erkölcsökben nagy erő rejlik, mely kifogja tasszítani a nemzet testéből a nemzetköziség és léha darabontság mételyeit s le fogja rázni a nemzet fájának kérgéről az osztrák fanyűgöt.

De addig is vigyáznunk kell.

Alkotmánybiztosítékok nélkül nincs új választási törvény, sőt nincs sem újabb költségvetés, sem újabb véradó.

Előbb ki kell terjesztenünk az alkotmány sáncsait, és azután adhatunk abban helyet nagy tömegeknek.

A régi, szűk sáncok közt összeszorított tömegekben pusztító dőghalál ütne ki, jobb tehát a nagytömegnek a sánczokon kívül táborozni addig, míg azok ki nem lesznek bővitve.

De a kibővítésről sürgősen gondoskodnunk kell, mert a nemzet nagy tömegét nem hagyhatjuk kívül az eldélenség biztos prédájára.

Emelje fel tehát a nemzet követelő szavát:

Alkotmánybiztosítékok nélkül nem adunk se pénzt, se vért!

Es meg fog lenni.

Kollektív munkaszerződések.

A kollektív munkaszerződések nagy horderejét iparosaink még nem ismerték fel. Sokszor valóságos ellenszenvet tapasztaltunk a kollektív munkaszerződések ellen, ha pedig ily kollektív szerződés mégis létrejött a viszonyok nyomása alatt, mély elégtelenség nyilvánul munkaadó körökben, melynek nem annyira anyagi oka van, hanem inkább lélektani forrása; ugyanis az az érzés, az a tévhit, hogy a kollektív munkaegyezmény bárminő legyen tartalma, lealázó volna, kapitulálást jelentene a munkaadó részéről.

Azt hisszük, felesleges lesz rámutatnunk arra, hogy patriarchalizmus eltűnésével, a munkaviszony attól egészen eltűnt, üzletszerű jellegét öltött, a munka, áru és így az emberi munkaerő szállításának szerződéses szabályozása inkább megfelel az emberi méltóságnak, mint az annak hiányában szokásos, esetrel-esetre való alku mester és minden egyes munkása között.

A kollektív munkaszerződés tulajdonképpen oly szerződés, mely a munkaadó és a vele megállapodott munkások összessége közötti munkaviszonyt szabályozza; fontosabb gyakoribb és a jövőben nagyobb szerepre hivatott azonban a kollektív munkaszerződésnek az a válfaja, mely tarifaszerződés, vagy mint nálunk kezdik nevezni, munkadijszabály egyezmény név alatt ismeretes.

A tarifaszerződés ugyanis egy bizonyos időre szabályozza egyrészt azon munkafeltételeket, melyek mellett a munkáltató egyáltalában munkáltatni fog, másrészt megállapítja, hogy a munkások az egyezmény ideje alatt ezen feltételeket megkövetelt, megváltóztatni nem fogják.

A tarifaszerződés tehát nem munkaszerződés, hanem az egyes munkaszerződésekre nézve irányadó feltételek megállapítása.

A tarifaszerződésnek számos, az ipari békére fontos előnye közül csak egy-néhányat kívánunk megemlíteni.

Ha a munkaadó a munkafeltételek megjavításában elment a végső határig, ha talán hosszú zavarok, bérmozgalmak és sztrájkok után munkásaival békét kötött, akkor reá nézve kiváló fontossággal bír, hogy egy időre legalább ismét nyugalmat teremtsen, a termelés zavartalanságát és folytonosságát biztosítva, a tarifaszerződés egy bizonyos időre lévén kötve, így ezen idő alatt megbízható számokkal és az előállítási árak ismeretével termelhet, mi minden ipar megélhetésének előfeltétele.

A tarifaszerződés egy másik nagy előnye abból áll, hogy a munkaadók versenyviszonyait egymás között megjavítja, enyhíti, szabályozza, mert legalább a munka árak dolgában egyenlővé alakítja az előállítási költségeket s így egyenletesebbé teszi a versenyképességet. A tarifaszerződésnek továbbá nagy hatása van a tisztességtelen verseny kiküszöbölésénél, midőn elejét veszi a tanoncmunkával tűzött visszaélésnek, s a munkaerő tulságos kiaknázásának; megszünteti azt az állapotot, hogy egyes munkaadók olcsóbb munkaerőt szerződtetve, olcsó kontármunkával üznek tisztességtelen versenyt.

A tarifaszerződésnek egyik jótékony hatása, hogy a munkaadó és munkások közötti osztályellentéteket és küzdelmeket is enyhíti és bizonyos érdekközösséget és szorosabb viszonyt teremt közöttük, mert ha a munkaadó élvezni kívánja az egyezmény nyugodt viszonyokat teremtő hatását, természetesen saját érdekében a vele szerződött munkásszervezet munkásait fogja előnyben részesíteni, sőt amint ez gyakran megtörténik, magát kötelezni fogja, hogy csakis szervezet munkást fog alkalmazni, és így a munkásszervezet jóakarójává lesz, míg másrészt a szervezett munkás természetesen a tarifaszerződés által kötelezett munkaadót fogja előnyben részesíteni.

A tarifaszerződésnek egyik legüdvösebb hatása abból áll, hogy ha az abban meghatározott időben, vagyis lejártá előtt néhány

Beszédemet azon kezdem, hogy gyakorlatok után bucsut mondok a katonaeletnek.

Meglepetve tekintettem rá.

— Igen barátom, ez elhatározásom. Már találtam is polgári foglalkozást, hivatalnok leszek egy gyári vállalatnak olyan fizetéssel, mely tisztességes megélhetésemet s jövőmet biztosítja.

— De mért hagyod el a hadsereget, hisz te szereted pályádat?

— Várj sorjára, ezt akarom elmondani. Azt valószerűleg tudod, hogy nem először járok ezen a környéken. Háromszor gyakorlatoztam már erre. A múlt nyáron is tíz napot töltöttünk Szamoborban. Engem a vár alatt egy kastélyszerű épületben szállásoltak el. Régi épület, talán a várral együtt építették fel. Jóságos öreg asszony a kastély tulajdonosnője, férje kapitány volt s elesett Sarajevó ostrománál. Itt éli öregsége szomorú napjait leányával, egy tizenhét éves gyönyörű tereméssel. A kastély minden vagyona, jövedelme pedig az a néhány száz forint, amit a király kegye adományoz évenként neki.

Zóranak hívják a leányt. A legbájosabb teremés, akit életemben láttam. Alabástrom

arcát hollófekete haj övezi, fekete szempillái alól kék szemek mosolyognak. Magas, karcsú a termete, idomai remekek, amilyent nem készített soha szobrász vésője.

Hamar össze barátkoztunk Zórával. Szabad időnkét együtt töltöttük el. Sétálgattunk, beszélgettünk. Művészi zongorázott, szépen énekelt s én gyönyörködve hallgattam remek játékát, csengő énekét.

Észrevettem magamban hogy örültem szeretem ezt a leányt, és láttam, hogy ő sem idegenkedik tőlem. Édes barátom, életem legboldogabb perceit itt töltöttem el.

Távozásom előtt az utolsó estét is együtt töltöttük. Szótlanul sétálgattunk egymás mellett a kertben, a hegyoldalon elterülő erdők felé. A kinos csendet végre én törtem meg. Az elválás fájdalmairól beszéltem. Zóra arczán egy könnycepp pergett végig. Én forró csókjaimmal felszárítottam. Megcsókoltam százszor. ezerszer. Keblemre szorítottam fejét s úgy susogtam fülébe:

— Imádlak Zóra, nem hagyjak el soha.

Folyt. köv.

tekintetek felénk. E hegyek között fekszik Szamobor, legszebb helye Horvátországnak. Kis város, erdővel borított hegyek övezik. Az egyik hegytetőn áll a szamobori vár, melyben IV. Béla királyunk megpihent, mikor az üldözött tatárok elől a tenger felé menekült. Nem vár már csak rom. Bagoly lakja, zöld repkény borítja, moha fedi. Török, tatár rongálta, az idő vésője elpusztította.

Nehéz utunk volt. A gyalogolás kifárasztott, a borjú a legyver meghuzott bennünket. A főhadnagy hirtelen megfordult s magához intet:

— Jól iten mellettem. Beszédem van. Fontos kérdéni valóm. Életem egy pillanatát mondja, amit egy esztendő óta hordozok magamban:

— Hallgass meg, és siettem hazafelé, hogy csalódtam, mikor úgy gondoltam, hogy valami titkot rejteget magamban.

— Megvallom, kedélyem — folytatta. Tudom feltűnt neked is, s bocsáss meg, hogy eddig nem közöltem veled őszintén mindent. Most meg akarom tenni hibámat, amit veled, s egy más valakivel szemben elkövettem. Hallgass meg, kérlek türelemmel.

hónappal fel nem mondatik, automatikusan tovább érvényben marad. Az előrelátott kellő időben történő felmondás pedig lehetővé teszi, hogy a szerződés munkafeltételeit még olyan időben veheti a két fél revízió alá, az esetleg indokolt változtatásokat akkor beszélheti meg, és határozhatja el, mikor a munka a régi árszabály alapján, még rendben folyik, midőn a szenvedélyek egy küszöbön levő küzdelem valószínűsége által még fel nem keltek. Aki ismeri bérmozgalmaink keletkezését, és lefolyását, az tudja, hogy a sztájk rendszeren az egyik vagy másik fél meggondolatlansága, vagy hebehurgyasága, és türelmetlensége folytán áll be és nagyon gyakran volna kikérülhető, ha a felek határozataikat nem elszévesztve, néhány óra alatt, vagy a pillanat felhevülésében, hanem alapos higgadt megfontolás után hoznák. Azt biztosítja éppen az egyezmény felmondási kikötése.

Az ily tarifaegyezmény, továbbá a munkafeltételeknek pontos és a részletekre menő megállapítása által megkönnyíti az esetleg felmerülő differenciák kiegyenlítését is, ha e célra egy alkalmas fórum teremtetik.

Csak néhányat hoztunk fel a kollektív munkaszerződés számos előnye közül, de azt hiszem, már ezekből is kiviláglik, hogy az ily egyezmény tényleg alkalmas az ipari békét a szakmában hosszabb időre biztosítani.

A kollektív munkaszerződések biztosítására törvényes eszközöket is kell követelnünk, bár, erős munkaadó-organizációk egymagukban is garanciát képeznek.

A kollektív munkaszerződéseket tehát joghatályuakká kell tenni.

Ennek első és legfontosabb előfeltétele, hogy a munkás és munkaadó-szervezetek törvényesen elismertessenek, törvényben szabályozni kell a szervezetek jogi képességét: jogokkal kell azokat felruházunk, hogy kötelességeket róhassunk rájuk. A szakszervezeteket felelősekké kell tennünk vagyoniilag az általuk kötött szerződések pontos betartásáért; nyilvános számadásra kell őket kötelezni, és hatósági felügyelet alá helyezni. A szervezetek vezetőit felelősé kell tenni a felbujtásuk által bekövetkezett szerződésszegés által okozott károkat.

Végül pedig hogy a kollektív egyezmények az ipari békére gyakorlandó jótékony hatásait élvezhessük, szükség volna egy oly intézményre, mely bérmozgalmak esetén az egyeztetés fontos feladatát hathatósan, és a mai tisztán formalisztikus eljárásánál sikeresebb módon teljesítheti. Ugyiszintén szükséges egy oly fórumnak megalkotása mely kollektív munkaszerződések körül felmerülő különbözőzeteket, vitás eseteket bírói döntés által elintézi.

E két feladat teljesítésére a német ipari bíróságok intézményét kellene nálunk meghonosítani, mert ezen német ipari bíróságok teljesen beváltak. paritásos szervezetüknél fogva nagyon sokban hozzájárultak az osz-

tályelentétek enyhítéséhez és az összes érdekeltek valóban méltó elismerését kivívták.

Az ipari bíróságoknak legüdvösebb tevékenysége abból áll, hogy a kollektív munkaegyezmények körül támadt differenciákat ítélettel dönti el. A legtöbb sztrájk és kizárás nem is nagy kérdésekből ered, a kollektív szerződések be nem tartása és többnyire kicsinyes zsördölődésekre, hatalmi zsarnokságokra és hiúságokra és nagyon gyakran egészen jóhiszemű félremagyarázásokra vezethető vissza. Talán egészen más képet alkotnának maguknak iparosaink a kollektív egyezmények értékéről, ha ily ipari bíróság eldöntené azokat az aprólékos differenciákat, melyek nálunk az értelmi színvonal alacsonyabb voltánál fogva talán gyakoribbak mint másutt, miért az ily ipari bíróságokra is nagyobb szükségünk van.

Színház.

— Első hét. —

Kedden e hó 7-én nyitlak meg a színház kapui. Mezey Béla színtársulatával a szokottnál valamivel hamarabb érkezett meg. Mezey társulata majdnem teljesen ujonnan van szervezve, mindazonáltal művészi izléssel bíró közönségünk nem mint idegent fogadta a társulatot. De hisz ez természetes is. A színházlátogató közönség már ismeri Mezeit. Tudja, hogy Mezeinek főterekvése társulatát a legjobb erőkből összeállítani. A közönség az idén nagy várakozással tekint a színi évad elé, mert már e pár lefolyt előadásból is meggyőződött arról, hogy a társulatnak több művészi tehetséggel megáldott tagja van.

Az új tagok művészi tehetségeiről, az eddigi előadások után, nagyon természetes, hogy még nem akarunk részletes és teljes bírálatot mondani, mert előbb a szereplőket meg akarjuk saját szerepükben ismerni.

Mezey director nagyon sok új darabbal jött, a műsor tehát sokat ígér s így csak az előadások színvonalától függ, hogy a társulat sikert arasson.

A színházlátogató hölgyeink sehogysen akarnak régi csuf és rozsz szokásokról lemondani. A színházlátogató közönség ugyszolván alig lát valamit a színpadból, illetve az előadásból, mert a női kalapok változatos és terjedelmes formája az egész nézőteret elfoglalja. Egész kalapkiállításban gyönyörködhetik jobban szólna bosszankodhatik a közönség. Képvisele van az újabb és legújabb divatu kalapok mellett nemcsak a régi, régiebb, és legrégebbi divat, hanem még a legotrombáb is. A városunkba tévedt idegen, ha véletlenül ellátogat színházunkba rögtön megalkotja véleményét e csuf falusias szokásról. Nem segít itt semmi! Vagy tán igen! Mezei director tábláskákat akasztathatna ki, úgy a színpadon, mint a pénztárnál, hogy a nézőtér kalapban helyet foglaló hölgyek kétszeres belépti díjat tartoznak fizetni. Ez talán használni fog. Különben a jövő számára estéről-estére mi is meg fogjuk örökíteni, a nézőtér kalapban helyet foglaló hölgyek neveit.

A színpad is már nagyon rászorul a a tatarozásra. Végre is úgy a közönség mint a director is megkövetelheti, hogy pénzért legalább tisztességes hajlékot kapjon. A székek tele vannak piszokkal, porral ülésük le van

szakadva. A színpad tele van pókhálóval. Ha az előadás alatt úgy véletlenül megeredne egy kis zápor, az eső szépen becsurogna a publicum nyakába. Ideje volna ha a tulajdonos egyszer már ezekre gondolna, s igyekezne ezen abszurd állapotokon változtatni. Vagy tán azt hiszi, mivel megindult a mozgalom egy közház létesítése irányában, hogy neki már a színpad tatarozásával mit sem kell törődnie, s hogy a színpad egy elhagyott tyűkretrecz jellegét is magán viselheti? Óh nem. Ha a bérletet jó zsebrevágni, úgy tessék a bérlet ellenértékével is szolgálni.

Az előadások különben a következőleg folytak le:

Kedden május 7-én „A milliárdos kisasszony” című operett került mint első előadás bemutató előadásra. A kedves zenéjű operettet majdnem telt ház nézte végig. A darabnak alig van cselekménye, azonban annál több benne az izléstelenség. Lehet, hogy a fővárosi publicum mulat a rituális kiszólásokon s vicczeken nekünk azonban nem kellene. Legjobban meglátszott magán a közönségen mely teljes unottsággal nézte a színpadot s ha véletlenül nem lett volna benne a sikamlós szövegű, de máskülönbben remek fülbemészó dallamu Panama kuplé, úgy bátran elmondhatjuk, hogy e darab megbukott volna nálunk. A szereplők mindent elkövettek a maguk részéről, hogy helyrehozzák a darab ürességét s remekül játszottak. Nagyon sok tapsot kaptak Ragányi Iza (Milliárdos kisasszony) és Moly Margit (Harmat Évi) Sik Rezső (Feigenbaum) és Szaloki Dezső (Furteltaub) a darabhoz mérten nagyon jól játszottak, s kitűnő erőknél ígérkeznek. Nagyon is buzzgokoltak, hogy szintelen szerepükbe életet hozzanak. Várady Márton baritonista remek iskolázott hangjával általános feltűnést keltett. Szalai Gyula is eléggé sikerült figurát csinál Boleslav herceg szerepéből, Szántó János (Véry) bár eléggé szép hangja van, semmi hatást nem tudott énekével elérni s játéka is szögletes volt. Beczkóyt pedig magával rántotta szerepe szintelensége s teljes unottsággal játszotta végig hálátlan szerepét.

Szardán május hó 8-án félig telt pad-sorok előtt ismét bemutató előadás volt. Bernstein Henri színműve a „Tolvaj” került bemutatásra. A darab bár egy kissé nehézkes, elég tartalmasnak mondható. Lagardes Raymond Sik Rezső gazdag brazilia ültetvényes s neje Lagardes Izabella (Pálfi Miriska) fiukkal Lagardes Fernand-val (Szaloki Dezső) együtt laknak egy vidéki kastélyban legjobb barátjukkal Voysin Richarddal (Szabó Ferencz) s annak nejevel Voysin Mária Luizával (Sz. Hervai Erzsi) Lagardésné egy alkalommal észreveszi, hogy valaki naponta erősen dézsmálja a férjétől kapott tüpénzt, Lagardésné azonnal siet ezt férjének tudomására adni annál is inkább mert férje pazarlással vadolja. Legard a tolvaj kézrekerítésére házába veszi mint vendéget Zambault (Radó Sándor) s annak inasát Tóth Lajos-t. Zambault a tolvaj kézrekerítésére mindössze teljes incognitót s 7 napot kért, de már a 6 napon tudtára adja Lagardésnak, hogy vizsgálatát teljesen befejezte s a tolvajt megnevezheti. (A darab most kezd felélnkülni. Az események itt gyors egymásutánban követik egymást.) Zambault e célra Lagardestől öt perc magán beszélgetést kér mit Lagardes daczára annak hogy Zambault figyelmezteti őt az indiscretio folytán beállható kellemetlenségre, nem ad meg. Végre azután többszöri felszólításra megnevezi a tolvajt Lagardes Fernandó személyében. Az apát a váratlan hír teljesen leveri.

Mit igyunk?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szénsavas-vizek királya:

rögtön megszünteti, páratlan

Kedvelt borvíz! — Olcsóbb a szódavíznél! — Midenütt kapható!

Főraktár: A komáromi vendéglősök, koresmárosok és kávéos szikvizelőállító gyár szövetkezeténél.

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Millenniumi nagy éremmel
o o o kitüntette. o o o
Kitűnő asztali, bor- és gyógy-
viz, a gyomorégést

évtágyerjesztő, használata valódi áldás gyomorbaajosoknak.

egész magánkívül lesz úgy, hogy majd megfojtja Zambault. Zambaul a durva bánásmódot erőlyesen visszautasítja s tételről tételre bizonyítja vádját, mikor azután ugy Lagardesné mint Voysianné vallomása a fiu bűnössége mellett vallanak az öreg teljes bukomorságba esik. Azonban még mindég remél. Bizik benne, hogy az egész nem más mint a véletlen összejátásza, mikor azonban Zambaultal szembesített fia, a tolvajlást magára vállalja teljesen megtörik s keserves zokogással vál el barátaitól hogy feleségével visszavonuljon. Az éj azonban óriási fordulatot idézett elő Voysin feleségével szöváltásba elegyedig melynek végén megtudja, hogy nem barátjának a fia a tolvaj hanem saját felesége. Azonnal barátjához akar rohanni hogy a hír közlésével annak kétségbeesését megszüntesse, ámde felesége abbéli fenyegetőzése hogy nyomban leugrik a sziklákra épült várkastély ablakából visszatartja őt. Reggelre azonban magához kéréte Lagardes barátját, hogy mindent felfedjen előtte, nem hallgatva feleségére könyörgésére. Azonban a közbejött véletlen teljesen megzavarta tervét. Barátja helyet annak felesége jött ki rettenetes színezéssel s bőbeszédűséggel adja elő hogy férje fiával 3 órán keresztül érkezett s ez alatt több ízben hallotta mindkettőjük zokogását. Még be sem fejezhette beszédét midőn férje belépett. Lagardes azután az egész társaságnak elmondja szándékát s fiát illetőleg. Be is hivatja a fiát hogy tudassa vele miszerint azonnal 2 évi száműzetésre kell indulnia Brazíliába. E hír, s a fiu bucsuzásának végignézése azonban sok volt Voysinének s a fiu eltávoztával önkéntelenül felkiáltva mindent magára vállalt. Az öreg azonnal fia után rohant, hogy őt visszahozza. A darab befejezéseül azután Voysin kimagyarázza a váratlan fordulatot az éjjel történteket s kéri Lagardest hogy ezek után engedje meg, hogy ő mehessen feleségével Brazíliába a mit Lagardes szívesen meg is enged s ezzel a darabnak vége. Sz. Hervai Erzsé a czim szerepet mint Voysin művészi erővel és szép alakítással játszotta, bár néha kissé a túlzásba csapott át. Szabó Ferencz és Sik Rezső nem igen tudták magukat szerepkörükbe illeszteni Pálfi Mariska játéka eléggé kedves volt. Zambault kissé mereven mozgott. Szaloki Dezső pedig egyforma unottsággal játszott s egyáltalán nem birt semmi hatást kelteni.

Csütörtökön két előadás volt. Délután félhelyárral János vitéz ment zsufoolt ház előtt. Este pedig Csepreghy örökké szép népszinműve ment majdnem üres ház előtt. A páholycok csak úgy tátongtak az ürességtől. Az első padosorok pár főnyi közönsége pedig nem győzött boszankodni a hölgyek által hevenyészett kalap kiállításán. A szereplők különben kitettek magukért. Ragányi Iza (Zsofi) ennyivaló kis aranyos parasztemenecske volt. Szép tánczával és énekével egészen elragadta a jelenvolt kis közönséget. Váradi Márton (csillag örmester) remek baritonjával szinte lázba hozta a közönséget. Egyes énekszámait után csak úgy tombolt a közönség, sőt egyszer meg is ujjráztatták az egyik énekszámát. Kár, hogy Várady szép énekszámait mellé nem készült el a darabbal, mert biz sokat csetlett botlott. Szabó Ferencz a bíró szerepében túl komoly volt, Radó az ispán, Szaloki a jegyző szerepébe sok bohóságot vittek. Szántó Gáspár a Kosza Gyurka szerepébe sehogysem tudott beleilleszkedni végig

darabos volt. Ellenben láttunk három gyönyörű alakítást is Szalai Gyula (Leveles Misi gyalogpósta) Halmai Kornélia (Suták Kata cigányasszony) s Szilágyi Ödön (Lajcsi cigány) rendkívüli szépen alakítottak s nagyon jól játszották meg kis szerepeiket. Különösen áll ez Szilágyira a ki oly remekül alakította a cigányt hogy a közönség nem győzte őt érte eléggé nézni. Jó volt még az öreg Beczkói is a huszárkaplár szerepében.

Pénteken e hó 10-én Pineró W. Arthur költői szépségű darabja „Tökéletes feleség“ került bemutatni. Daczára a darab jó hírnevének, s remek voltának, majdnem üres ház előtt ment. A directort a közönség közönye teljesen leverte. Panaszolja, hogy ő mindent elkövet a közönség műzülésének ki-elégítésére de a közönség nem méltányolja a törekvését s tüntet elmaradásával. Nina (Harmath Zseni) szerepébe annyi életet és bájt öntött, természetes és művészi játékaival annyira elragadta a kis közönséget, hogy a felvonások végén szinte tombolt a lelkesedéstől, Jesson Hilány (Sik Rezső) is nagyon hálásan tudta szerepét kihasználni. Játékában derűt, színt és életet öltött. Szabó (Jesson Filmer) kissé darabos volt, ez jobban szerepének az eredménye. A kis Rózsa Ilonka ennyivaló kis publi volt, párbeszédeit remekül tudta előadni. Elég jók voltak Pálfi Mariska, Beczkói s Radó Sándor. Különben az egész darab magán viselte a jól elkészült művészi-esen átgondolt játék színezetét. Puplicumunk valóban sajnálhatja hogy nem nézte végig e tartalmas és szépen előadott darabot.

H i r e k.

— **Kitüntetés.** Nagy kitüntetés érte Párisban élő nagy nevű földinket Korda Dezsőt Korda József kisbéri lakos fiát. A francia köztársaság kormánya érdemeinek elismerésül a becsületrend lovagjává nevezte ki.

— **A vármegyei árvaszék működése a múlt évben.** Erdélyi Gáspár árvaszéki elnök jelentésében a vármegye tavaszi közgyűlésén fog be számolni az árvaszék múlt évi működéséről. Az ügyvitel minden ágára részletesen kiterjeszkedő jelentés panaszolva említi fel az új miniszteri rendeletek pontos végrehajtása folytán előállott munkatöbbletet, mely az előadók túlterhelését vonta maga után és okozza azt is hogy az ügyek elintézése sokszor nem történhetik a kívánt gyorsasággal továbbá jelenti, hogy nagyhiányát érzi a megszavazott, de még mindig el nem intézett létszám-emelésnek. A gyámoltak és gondnokoltak személyi viszonyait éber figyelemmel kíséri az árvaszék és erről jelentéseket követel minden évben. Gondoskodása tárgyát képezi az elhagyott gyermekek ügye is és ez a községek szegény pénzárának nagy könnyeb-séget okoz. Az elhagyott gyermekek létszáma 218 volt. Gyámság alatt volt 18236 egyén, akik közül 1177 érte el nagykorúságát. Gondnokság alatt 357 egyén maradt. Az árvaszék elé 21282 ügy került elintézésre, mely közül 20131-et intézett el. Egy előadó tehát átlag 4000 ügy esik, de ennél többet is intéztek el. A gyámoltak és gondnokoltak követelése, mely készpénzben, értékpapirokban és adóslevelekben valamint drágaságokból áll, 2410996 kor, ezzel szemben 2947056 kor.

a fedezet jelenleg, vagyis a gyámpénztár tartalékalapja 536960 kor. A tartalékalapban szerepelnek az ismeretlen árvák tömegei 188744 kor. értékben ez összeg tulajdonosai nem vitték el a gyámpénztárból örökségeiket elhaltak vagy elköltöztek. Az elhagyott gyermekek segély alapja 11018 kor-t teszen ki. A gyámpénztári jelzálogkölesönöket a múlt évben igen sok adós vissza fizette, e kölcsönök 123899 kor-val csökkenvén ez időszertint 590349 kor. van jelzálog mellet elhelyezett árvák pénzéből.

— **A megyei tisztii nyugdíjválaszmány ülése.** ma délelőtt 11 órakor Ghyezy Dénes alispán elnöklété alatt ülést tartott, melyen a múlt évi zárószámát tárgyalta. Az alap vagyon a múlt év végén 217967 K. 75 fillért tett ki. A választmány Burecz Károly avaszéki irattáros nyugdíját 2016 koronában állapította meg.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A vármegye főispánja Láng Antal segédjegyzőt a környei anyakönyvi kerületbe korlátolt hatáskörrel anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Kinevezés.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter Kacz Péter m. kir. gazdasági gyakornokot a XI. fizetési osztályba m. kir. gazdasági segéd tiszté nevezte ki.

— **Megnyílik e a jövő tanévre a főgymnázium?** Ugy látszik hogy városunk ezen kulturális ügye kátyuba jutott. A gymnásium negyedik osztályait az idén elvégző növendékek szülei a legnagyobb bizonytalanság előtt állanak. Idáig a legszebb reményekkel eltelve biztosra vették az V-ik osztálynak az idén való megnyitását, s ime az intéző körök most váratlanul pénzügyi akadályokkal hozakodnak elő A városnak már sokkal több kiadásai voltak, lényegtelenebb dolgokra mint a főgymnázium költségei, akkor mégis iparkodtak minden követ megmozgatni. Most azonban hogy csak a város közönségének az erkölcsi adósságának beváltására kerül a sor, melyet minden szülő megkövetelheti perze avval állnak elő, hogy nem lehet a pénzt előteremteni. Elvárjuk hogy a héten összeülő városi közgyűlés is felemeli a szavát az ügyben s oda fog hatni, hogy a főgymnázium V. osztálya a jövő 1907/8 tanévre okvetlen megnyílik. Evvel tartozik úgy saját maga, mint a nyugtalankodó szülők irányában.

— **A községi iskolaszék ülése.** E hó 2-án tartott ülésében tárgyalta az ideai tanév záró intézkedéseket, megállapította a vizsgák határidejét. Elhatározta továbbá, hogy a lemondás következtében üresedésben levő egy nőtanítói állásra, melyet jelenleg helyettes tölt be, a választást a tanév végén megejti s arra a pályázatot már most kiírja. Ezenkívül pedig két új tanítói állás rendszeresítése iránt tesz előterjesztést a város közönségéhez és pedig oly véleményvel, hogy ezen, az eddigi tapasztalatok szerint feltétlenül szükségesnek mutatkozó új állások egyelőre 800 korona fizetés és 200 korona lakbérilletményen rendszerezésének. A polg. fiúiskolánál alkalmazott tanárok lakbérének 560, illetve 490 koronára való felemelését hozza javaslatba városi közgyűlésnél. Az iskolai ösztöndíjak oda itélésére pedig kebeléből javaslattevő bizottságot küldött ki.

— **Kisbér mint járási székhely.** Már megirtuk, hogy ugy a Kisbériek mint Kisbér környéki falvak erős mozgalmat indítottak arranzve, hogy Kisbér járási székhely legyen.

Spitzer Adolf és Társa

Rendkívüli nagy kedvezmények. Szolid készítmények.

Mérsékelt árak.

BUTOR áruháza

Komárom,

Kossuth-tér és

Kedvező fizetési feltételek. Jókai-utca sarok.

E mozgalomhoz csatlakozott, veszprémmegyének több komárommegye határán fekvő községe. A csatlakozó veszprémmegyei községek avval indokolják kérelmüket hogy a mostani járási székhelyük több mint 60 kilométernyire van tőlük s így annak megközelítése nemcsak roppant költséges hanem nehéz és sok idővesztéssel jár. Ma ez ügyből kifolyólag egy monstre küldöttség fog a főispánnal tisztelegni, hogy őt az eszmének megnyerje. Nagyigmánd természetesen irigy szemekkel nézi a kisbériek mozgalmát s erős agitációt indít a mozgalom meghusítására. Ezen ellenmozgalom vezetését egy bizottságra bízták, a mely már meg is kezdte működését. A konfliktust sokan úgy vélik megoldhatónak, hogy ha a komárom környékén fekvő községekből nevezetesen: Ács, Kis és Nagyigmánd, Ószőny, Iza, Kurtakeszi, Marczelháza, Hetény, Szentpéter, Keszegfalva, Megyercs, Aranyos, Dunaujfalva egy központi járást alakítana a vármegyei törvényhatóság.

Heti műsor: vasárnap: d. u. félgyakor félhelyárrakkal, „Helyre asszony“; este „Gül Baba.“

Hétfőn: „Az asszony“

Kedden: „Vig özvegy“ bemutatól mely iránt máris oly nagy érdeklődés mutatkozik hogy az igazgatóság három estére tűzte ki.

Pénteken: „Dolovai nábob leánya.“

Szombaton: „Koldus gróf.“

— **Közyülés.** A „Gesztési Járási Tanítói Kör“ folyó hó 16-an délelőtt 11 órakor az ácsi róm. kath. iskolában tartja rendezési közgyűlését. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnöki jelentés. 3. Mily eszközökkel lehetne korunk erkölcsi hanyatlásának gátat vetni. Előadó: Práger József 4. Szerezünk a tanítói névnek tiszteletet. Előadó: Király Károly 5. Tanítói nyugdíj törvény módosítása. Előadó: Tulipán Zsigmond 6. Az énektanítás új módszere. Ismerteti Király Károly. 7. Milkovich segély-alap kamataiból segélyre szorult kártársak ajánlása. 8. Két választmányi tag választása. 9. Indítványok. 10. Fagsági díjak befizetése.

— **Szerencsétlenül járt fiu.** Farkas György, makkli pusztán alkalmazott cselédnek Miska nevű fia folyó hó 2-án d. e. 10 órakor a szecsavágó gépnél foglalatostkodott miközben oly szerencsétlenül bukott a gépre, hogy az bal lábát térdén felül elkapta és azt összeszerencsoltta. A szerencsétlenül járt fiút a Kisbéri állami kórházba szállították, hol súlyos sérülése következtében lábát amputálni kellett.

— **Lesodort torony-kereszt.** A bábolnai templom tornyának keresztjét a napokban dühöngő szél letörte, s a torony piros bádofödőjét is megrongálta. Az uradalom intézkedett, hogy a toronyra minél előbb új aranyozott bronzkereszt kerüljön.

— **Tizenkilenc nő a parlamentben.** Míg nálunk a feminista egyesület falragaszokkal, gyűjtőívvekkal kezdi a nők szavazati jogának eszméjét hangoztatni és küzdenie kell még a legradikálisabb pártok ellenkezésével is, addig az orosz iga sulya alatt is haladó Finnországban már meg is történt az első választás, amelyben nők is szavaztak és nőket is választottak meg. A feministák magyar lapja. A Nő és a társadalom közli a nők képviselő névsorát. Van közöttük két elemi iskolai igazgató, középiskolai igazgató, tanító szerkeztő, szakszervezeti elnök, több munkás, varrónő, takács, egy egyetemi tanuló, akinek férjét ugyanaznap választották meg képviselőnek és egy magánzó. Pártállás tekintetében többségük szociáldemokrata, azonban a polgári pártok valamennyie kapott nőképviselet.

— **Elfogott betörő.** Rozs Károly esztélyos sem tudta mikor Gerber József nevű somogyi születésű segédjét telfogadta, hogy kit eresztett házába. Gerber öcsésével Gerber Károlyval együtt Somorján betöréses lopást követett el. Bár a pozsonyi ügyészségnél nyomban megtették a feljelentést Gerber Józsefnek mégis sikerült elillania. A pozsonyi ügyészség erre elrendelte körözését. A napokban ezután tudomására jutott a pozsonyi ügyészségnek, hogy Gerber Komáromban tartózkodik. Nyomban megkereste a komáromi rendőrséget, hogy tartóztassa le a rég kereset jómadarat. A rendőrség a megkeresésnek eleget téve nyomban letartóztatta a betörőt, s átkísérte a komáromi ügyészség fogházába. Gerbert szerdán vitték fedezet alatt a pozsonyi ügyészség fogházába.

— **Szövetkezeti gőzmalom Szimón.** Hétfőn e hó 6-án Szimó községben értekezletet tartottak a szövetkezeti gőzmalom felállítására végett. Miután már a telket és a felszerelést már előzetesen megvásárolták, a megalakulás teljesen biztos. Az értekezlet ugyan e napra hívta meg Emánuel Sándor főszolgabíró és Zeke Imrét, hogy a telepengedély ügyében megtarthassák a helyszíni szemlét.

— **Komárommegye Amerikában.** Vármegyénkben is rohamosan kezd emelkedni a kivándorlók száma. Az alispáni hivatal a múlt hó folyamán 47 utlevelet állított ki, a melyek mind Amerikába szólottak. Ha így haladunk akkor csakhamar mi is elérjük azt az állapotot, a mi Felsőmagyarország egyes vidékein már mindennapi dolog, hogy lesznek falvaink férfiak s ifjak nélkül.

— **Kedélyes betörő.** Lapunk egyik múlt hónapi számában, ily czim alatt megírt hírében már foglalkoztunk Springer Hugó személyével, a ki az újvárosi Steiner féle korcsmába tört be. Springer ezen bűnéért kedden felelt a törvényszék előtt. A törvényszék azonban nem respektálta a kedélyes betörőt, mert az újvárosi betörésért 2 évi fegyházra s öt évi hivatalvesztésre ítélte.

— **Meteor májusról.** Május 16-án Jupiter a földünkkel együttes állásba kerül, s amelynek hideg befolyását azonban Holdunk földtávolba való jövelele s közel konjunkcionális állása nagyban csökkenti, de különösen azon körülmény, hogy 16-át követőleg már inkább csak a belső bolygók befolyása alatt fog állani légkörünk. Így május hava sok csomópontja dacára inkább csak 13-ig van hivatva erősen változónak mutatkozni, aztán kevésbé, sőt ha nagyobb kitérések jönnek elő a Napon, inkább száraz jelleg érvényesül e hónapban.

— **Évzáróvizsga Banán.** Május 1-én kezdődött Banán, a róm. kath. elemi iskolában az ünnepélyes évzáró vizsgát, amely alkalommal az egyik osztályban délelőtt a másikban délután volt a vizsga Wenninger Ernő öszönyi esperes elnökele alatt. A vizsgán megjelentek: Cser Vendel ácsi, Schádl József bábolnai, Holenczer István banai plebánosok, valamint Zámory Imre banai nagybirtokos. Ugy az egyik, mint a másik tante remben lefolyt vizsgálaton az esperes ur a legdicséretre méltóbb szavakkal emelte ki Szabó J. Gyula főtanító, s Vinkovics Lajos oszt. tanítónak a lefolyt tanévben elért sikereit, egyúttal köszönetét fejezte ki Holenczer István plebános urnak, hogy a hittanból oly szépen felelték a gyermekek, hogy szinte élvezet volt halgatni. Az esperes is szép beszédet intézett a gyermekekhez, valamint a nagy számmal megjelent szülőkhöz is, kiket a hitvallásos iskola támogatására buzdított,

— **Elgázolta a motortricikli.** Szombaton délután 3 óra tájban éles sikoltozásra lettek figyelmesek a Grand kávéház vendégei. Ugyanis Traun Rudolf tűzérőhadnagy arra vágató motoros triciklijével elgázolta Rosenthal Miksa 12 éves fiút. Bár a tricikli a put felcsavarta, annak egypár könnyebb sérülést számítva más baja nem történt. A fiút beszállították az „Emberszeretet“ kórházba. Jellemző, hogy mikor a fiúnak ott levő szegény özvegy anyja, látva a szerencsétlenséget odarohant a főhadnaghoz, hogy az esetleges orvosi és gyógyszereszi költségek fedezését tőle kérje, a főhadnagy a szegény özvegyet gunyos nevetéssel elutasította. Valószínű azonban, hogy az illetékes hatóság másképp fog gondolkodni.

— **Virtuskodó katonatisztek.** Mult héten péntek este ugyancsak épületes látványnak volt tanuja a Nádor-utca s a Baross-utca sétáló közönsége. Nagy László fiakkeros bérkocsiját kibérelte két katonatiszt s azon akartak sétakocsizni. Egy darabig rendben is ment a dolog. Egyszerre azonban az egyik tisztet megszállta a virtuskodás, s a gyeplőt a kocsi kezéből kiragadvá oly örült vágatást rendezett a Nádor, Baross és Szent András utcákon 4-szer 5 ször köröskörül hogy a sétáló közönség mindenfelől ijedten menekült a kapu alá. Végre is az ügyeletes rendőr vágató bérkocsi elé állva véget vetett az életveszélyes passzióknak.

— **Új hitelszövetkezet.** A múlt hó 28-án alakult meg Bogyán a bogya alsó-felsőgelléri hitelszövetkezet. A megalakulásnál 105 üzlet részt jegyzett 77 tag. A hitelszövetkezet alakulását Kementzky Géza körjegyző kezdeményezte.

— **Elszámolás a gyermeknap jövedelméről.** A gyermeknap alkalmából eszközölt gyűjtés eredményéről a rendezőség nevében Schlosser Hermin leányegyesületi elnök, Antal Ella alelnök Sárkány Ferencz főkapitány a következő kimutatásban számolnak el. A Bevételek. Utczai gyűjtés a sátorban 307 K. Kereskedő urak és magánosok adományai 256 K. 29 f. Kereskedő urak aznap jövedelmük bizonyos % fejében 99 K. 95 f. A kiadott gyűjtőperselyekben találtatott 91 K. 75 f. Jótékony nőegylet külön gyűjtése tagjai közt 67 K. 82 f. Gymnasium 10 K. polg. fiúiskola 23 K. 82 f. polg. leányiskola 31 K. 35 f. összesen 65 K. 17 f. Újvárosi ref. iskola 7 K. összesen 12 K. 74 fillér. Összesen: 900 korona. Kiadás. Nyomatványokra 7 K. Falragaszok és hirdetések kihordása 10 K. Sátor díszítése 6 K. A komáromi leányegyesületnek a bevételei 1/4 rész 219 K. 25 f. Az országos gyermekvédő ligának 3/4 rész 657 K. 75 f. Összesen: 900 korona. Miről az érdeklődők azzal értesítettek, hogy a részletes egyéni kimutatás és elszámolás Sárkány Ferencz főkapitánynál a hivatalos órák alatt 8 napon belül megtekinthető.

— **Elütötte a bicikli.** Mészáros Jánost a Népbank szolgáját, a Jókai Mór utcában levő Stark ház udvarából kijövő biciklista elütötte. Mészárosnak szerencsére az ijedségen kívül más baja nem történt. Nagyon ajánlatos volna, ha a főkapitány ismert erélyességét egyszer már a biciklistákra is kiterjesztené. Napról napra találkoztunk biciklistákkal kik a már többször kibocsátott tilalom ellenére csengő éjjel ped iglámpa nélkül vigan karikáznak, hozzá többnyire a gyalogjárókon. El is várjuk, hogy a főkapitány szigoruan meg hagyja a rendőrségnek, hogy az ily többnyire erőszakos és rosszakaratu biciklistákat feljelijentsék, s hogy az ily feljelentéssel szigoruan fog elbánni.

Sirolin

Ennek az anyagot a leírás megadta, hogy a köhögést, elhárítást, éjjeli köhögést.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen ezáltalán tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékelten utaszatokat le kínálunk, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájce)

„Roche“

Előzetes orvosi rendelvényes gyógyszerárakban. — Ára üvegeknél 4— korona.

— **Kirabolt utas.** F. hó 6-án Budapest-ről reggel fél kettő órakor megérkező vonatonál nagy ribillió volt. Alig, hogy a vonat berobogott a komáromi állomásra egyszerre egy jól öltözött ur felrántja az egyik kupé ajtaját, kiugrik s nyomtalanul eltűnik a sötétségbe. Rögtön rá egy másik ur alakja tűnik fel a kupé ajtajában a ki azzal a kiáltással hogy „fogjátok meg a tolvajt” szinte kiugrik a még mozgó vonatról. A lármára figyelmessé lett a szolgálattevő rendőr nyomban elment s kikérdezte a még mindig kiabáló s hadonászó urat. A megkárosított Mischa Goldstein belgrádi bélyegzőgyáros azt állítja, hogy a tolvaj látta midőn ő pénztárczáját a zsebébe rejtette s azt akarta kivenni, ezen szándéka ugyan nem sikerült de elrabolta az ugyanazon szobében levő 3 szép briliáns gyűrűjét és egy 20 márkás aranyat, kihalgatása közben azt állította a rendőrnek, hogy a tolvajt felismerne, erre az ott levő utasok közül valaki azt mondotta hogy a tolvaj bizonyosan berkocsira ugrott s bejött Komáromba. A megkárosított ur erre szinte kocsira ült s összejárt a városnak még nyitva levő összes mulatóhelyeit; de eredménytelenül.

— **Szerencsétlen gazda.** Szám Antal felsőgallai gazdát ugyancsak szereti a veres-kakas, hat nap alatt kétszer is meglátogatta. Mult hó 26-án egy koldus kért nála éjjeli szájast, Szám azonban a gyanus kinézésű emberrel nem merie éjlele házába beereszteni. A koldus azután felgyújtotta Számnak pajtáját. Mire a tüzet elbirták fojtani, leégett 2 paja és 4 boglya takarmány. E hó 1-én Herczeg Vincze 10 éves fiu játszadozott Szám egyik pajtájában. Mulatsága tetőzésére azután gyufát kezdet gyujtogatni. Az eldobált égő gyujtószállaktól azután a közelben felhalmozott polyva tüzet fogott. A pajtában elégett egy vető és egy cséplőgép. Szám összes kára biztosítás után megtérül.

— **Emésztési zavar tüdőbajosoknál** egyike a legkellemetlenebb komplikációknak. Ezen betegek, kik a legjobb táplálkozásra vannak utalva, az étvágy megszűnése nagyon megdöbbentő körülmény melynek folytán a különben jó eredménnyel használ creosot-készítmény, mely mindezen kellemetlen izü, a beteg által nem szivesen vétetik. Szerencsére létezik egy creosot-készítmény, mely mindezen kellemetlen bajokat elmulasztja. A „Sirolin-Roche” nem zavarja az emésztést s kellemes ízénél fogva étvágytalan betegek is kedvelik. A gyomor működésére a legjobb hatással van. Kapható minden gyógyszerárban.

Felelős szerkesztő: **A lapkiadótulajdonos.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia könyvnyomda.**

NYILT TÉR.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Kérje ingyen

A bérmentes magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főrajegyeket, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkel-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szolid arany és ezüst érmék, hangszerek, acél- és bőrórák stb.-ről eredeti gyári árban. Nikkel remonáló óra ... K 3.- System Roskopf patent óra ... K 4.- Svájci eredeti system Roskopf patent óra ... K 5.- Belegyűzt „Sas Roskopf” nikkel rem. óra ... K 7.- Ezüst remonáló óra „Gloria” művel ... K 7.50 Ezüst remonáló óra dupla ledűlő ... K 11.50 Ébresztő óra K 2.90, Konyhára ... K 3.- Schwarzwalder óra K 2.80, Kaktusóra K 3.5 Minden órára 8 évi írásbeli jóváallás. — Min osan kockázat! Beeszerelés megengedve vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
Első oragyár és szétválasztó árúháza
Brux 1247 szám. (Csehország.)

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség b. tudomására adni, hogy Rákóczy Ferencz u. 19. szám alatti vendéglőmet május hó 1-től fogva, Mester u. 19 szám alá helyeztem át. Izletes ételek jó móri borok, naponta fris csapolt Dreher sör kapható, Jó istalók tágas udvarral vidéki vendégek számára.

A nagy érdemű közönség szives pártfogását és támogatását kérve.

Maradtam kiváló tisztelettel

Dancz Ferencz

vendéglős.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a t. építő közönséget miszerint elvállalok új épületeknek teljes elkészítését, javításokat, valamint tervek, és költségvetések, készítését, a legjutányosab árakért, *felelőség mellett.*

Az építő közönség b. pártolását kérve maradtam

tisztelettel

Kürthy Lajos

Képesített kőműves mestor

és építési vállalkozó.

Komárom Viz-utca 16.

Ha fáj a feje,

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-féle Migrain pasztillát.

Mely 5 percz alatt mindenféle természetű ideges fejfájást, még ha krónikus is, megszüntet.

Felülmul minden eddig ismert szert. Hatása bámulatos még a leghevesebb fejfájásnál is.

Főraktár:

Beretvás Tamás gyógyszerész **Kispest,**

Rákóczy-utca 22.

Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

3 régi szó...	3 új szó...
Altwater	Altwater
Gessler	Gessler
Jägerndorf	Budapest

Makulatur papir különkint

7 kr.-ért kapható a „Pannonia” köngy-

és papir-kereskedésben, Baross-u. 6.

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K1.50 — 1/4 K3.- — 1/2 K6.- — 1/1 K12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRÁSSY-UTCA 60

Sorsjegyeink Komáromban kaphatók: **KÁLMÁN JÁNOS**, Eötvös-utca 4.

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy bármiféle

CSEREPES MUNKÁT

ugymint újmunka, javítás és tetőzetek évi jókarban tartását a legjutányosabb ár és jótállás mellett vállalok el.

kegyes pártfogást kér

DROSZT JOZSEF

cserepesmester, Mester-utca 6.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja

1904. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt. Lukácsfürdő

Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi italod!

Természetes hydrokarbonátos ásványvíz forrás, mely szénsavval telítettik. Az emésztés elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a

Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalattól Budán

Varró gépek

Singer

Kayser

Gritzner

Centrál bobbin

Adria karikahajos

varró gépek

részletfizetésre kaphatók

SPITZER ADOLF és Társánál

Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

FARKAS GYULA

— vegytisztító, Komárom. —

Elvállalok tisztításra mindennemű uri és női ruhákat, továbbá szövet és csipke függönyöket, himzéseket, horgolt vagy vert finom csipkéket, karmantyukat és boákat, napernyőket, keztyűket s mind e helyen fel nem sorolt, de e szakmába vágó munkákat jutányos áron, a leg-szebb kivitelben, megunt vagy kifakult ruhák festésre elvállaltatnak.

Főüzlet: Nádor-u. 35. (Fridrik-ház.)

Műhely: Szegfü-utca 12. szám.

Fióküzlet: Tata, Fürdő-utca.

Szélhajtó és göres e Hapító**Hódfestvény cseppek**

1884. óta kipróbált **étvágygerjesztő és emésztést előmozdító háziszser.**

Egy üveg ára 1 korona

2 üvegnél kevesebbet nem küldenek. Ára utánvétellel a láda beszámításával 2 korona

50 fillér. Kapható:

Bittner Gyula gyógyszer-tárában.

— **Glognitz** (Alsó Ausztria). —

Magyar és francia cognac.

Olcso bevasárlási forrás!

ZANKA ED

Komárom, Kossuth- (Rozália tér).

1 klg. jó tisztázú nyers kávé	kor.	2.20
1 „ finomabb nyers kávé		2.40
1 „ finom ceylon kávé		3.—
1 „ Cuba kávé		3.80
1 „ Arany Jáva kávé		3.80
1 „ Mocca kávé		3.80
1 „ pörkölt kávé		3.20
1 „ süveg cukor) napi áruk		
1 „ kocka cukor) mellett		
1 „ finom Suchong tea	kor	6.—
10 dgr. „		—80
1 klg. „ Császár keverék		14.—
10 dgr. „		1.60
1 palack literes finom Cuba rum		2.—
1 „ „ Jamaikai rum		3.—

Sucharát csokoládé és csukorkák.

Valódi fehér és vörös borok.

Mindennemű Mautner-féle gazdasági, kerti és virágmagvak.

Ezenkívül mindenféle fűszer áruk legjobb minőségben és jutányos áron kapható.

Vértés és Brázay-féle sósorszesz.

Sirkő üzlet áthelyezés.

A Klapka téren évek óta fennálló sirkő üzletemet és kőfaragó műhelyemet f. évi május hó 1-én

Kossuth Lajos térre

Grünfeld féle házba helyezem át. Tudatom a t. közönséget hogy az áthelyezés napjáig az üzletemben levő összes sirkőveket gyári áron alul árusítom el.

Tisztelettel
Polhamer Ferencz
kőfaragó mester.

Steckenpferd-Liliumtejszappan

Bergmann és Társától Dresden és Teschen a/E.

a naponként befolyó elismerő levelek szerint a lehatatosabb orvossági szappan, szeplők ellen, valamint egy üde arc és rózsás szín elérésére.

Kapható 80 fillértért minden patikában; drogeriában, parfümszappan és borbély-bületekben.

STEINER HERMANN

Komárom,

Nádor-utca Pick-féle ház

„Díthon“ kávéházzal szemben.

SAJÁT

készítményű fém, női és gyermek cipők

nagy

RAKTÁRA

Javítások

elfogadják.

Alulírott felhívom a nagy-rabecsült építő közönség b. figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros || Telephon szám Igmándi-ut. || 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

Köszeg

Szanatórium és vízgyógyintézet

gyógyórú fekvés, nyagy fenyves park, szép sétahelyek, villamvilágítás, — Preisnitz- és Kneipp-rendszer. Massage, villamosítás, hízaló kúra, lég-és napfürdő, szénsavas fürdő. Forrólégkészülék. Kintünő ellátás. Lakás, vízkúra és orvosi gyógykezelés, napi 9—12 kor. Prospektus ingyen.

Tanoncz felvétetik Krausz Emil asztalos műhelyében. Komárom, Jókai-utca, Stark ház.

Köhögés!

Ki erre nem ügyel önön maga ellen vet.

Kaiser-féle

Mell-Karamellák

a 3 fenyővel

Orvosilag kipróbálva és köhögés, reketség, katarus, elnyálkalkodás és légesőcatarus ellen.

4512 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúsítja a biztos hatást.

Csomagja: 20 és 40 fillér.

Kapható

Schmidthauer Lajos

gyógyszertárban,

K o m á r o m.